

HANDIKAPPOLITISKT PROGRAM FÖR STAFFANSTORPS KOMMUN

- alla nämnders ansvar

Antaget av kommunfullmäktige
november 2000

Innehållsförteckning

STYRSYSTEM	3
Nationella styrdokument	
Kommunala styrdokument	
Lokal arbetsplan, förankring och implementering	
Inledning	3
Syfte	4
Tidsplan	4
FN:s standardregler	4
ÖKAD MEDVETENHET	5
MEDICINSK VÅRD OCH BEHANDLING SAMT HABILITERING OCH REHABILITERING	7
STÖD OCH SERVICE	7
TILLGÄNGLIGHET	8
Tillgänglighet till byggnader och dess inomhusmiljö	8
Kollektivtrafiken	9
Utomhusmiljön	9
Information, kommunikation	10
UTBILDNING	11
ARBETE	11
EKONOMISK OCH SOCIAL TRYGGHET	12
FAMILJELIV, PERSONLIG INTEGRITET OCH UTÖVANDE AV RELIGION	12
KULTUR, REKREATION OCH IDROTT	12
KUNSKAP OCH FORSKNING	13
POLICY, PLANERING OCH LAGSTIFTNING	13
EKONOMISK POLITIK	14
INTERNATIONELLT SAMARBETE	14

STYRSYSTEM

Nationella styrdokument

Programmet ska inte ses som en ersättning av gällande lagstiftning på området (som Skollagen, Socialtjänstlagen, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, Hälso- och sjukvårdslagen, Barnkonventionen, Plan- och bygglagen m fl), utan en tolkning och precisering av kommunens ambitioner på handikappområdet.

Kommunala styrdokument

Handikapplanen tillika med Jämställdhetsplanen, Agenda 21-planen samt kommunens budgetdokument med Resultatmål som avser Ekonomi, Prestationer och Kvalitet är de styrdokument som de kommunala verksamheterna skall beakta.

Lokal arbetsplan, förankring och implementering

Det är önskvärt att t.ex. kommunala bostadsbolaget tar med handikappaspekter i sina policydokument.

För övrigt skall all kommunal verksamhet arbeta i enlighet med handikapplanen.

Inledning

Staffanstorps kommun har c:a 19 000 invånare. En del har funktionshinder som gör det svårt att delta i samhällslivet. I vilken utsträckning funktionsnedsättningen blir ett handikapp bestäms av individens funktionsnedsättning och den miljö som individen ställs inför. Detta innebär att den omgivande miljön (fysiskt, socialt och psykologiskt) avgör om en person i en viss situation är handikappad eller ej. Detta kallas det miljörelaterade handikappbegreppet. Under ett flertal år har det gjorts mycket för att förbättra situationen för personer med olika former av funktionsnedsättningar.

Att arbeta med handikappfrågor innebär att arbeta inom flera områden och utifrån många olika perspektiv. För att handikappfrågorna på ett självklart sätt ska ingå i all samhällsplanering krävs information och kunskap om vad funktionshinder är och vad det innebär för den enskilde.

Staffanstorps kommun har ett kommunalt handikappråd (KHR) som med sina kunskaper på området skall vara en remissinstans och samrådsorgan för samtliga kommunala nämnder i dessa frågor.

Staffanstorps handikappolitiska program, också kallad handikapplan, har kommit till för att med hjälp av FN:s standardregler belysa ett stort antal samhällsområden. Genom att sätta upp mål för hur vi vill det ska vara och genom att upprätta åtgärdsprogram för hur detta ska uppnås hoppas vi förbättra förutsättningarna för funktionshindrade i Staffanstorps kommun.

Målet är att minska de olägenheter och de handikapp som p.g.a. funktionshinder uppstår, förstärks och bekräftas i miljön och av omgivningen.

Målet med kommunens insatser är att underlätta de funktionshindrades situation.

Syfte

Handikapplanens syfte är att vara ett arbetsinstrument för tjänstemän och politiker och ett instrument för att lyfta fram funktionshindrades behov och konkretisera deras svårigheter. Planen ska också ge kraft åt processen att förbättra villkoren för personer med funktionshinder i Staffanstorps kommun. En förutsättning för detta är att varje kommunal verksamhet tar ansvar för att personer med funktionshinder på ett likvärdigt sätt med andra kan ta del av kommunens service och tjänster.

Det Handikappolitiska programmet ska ange kommunens viljeinriktning samt öka politikernas och tjänstemäns kunskap och förståelse för funktionshindrades situation.

Tidsplan

Uppföljning av handikapplanen görs kontinuerligt av socialnämnden, som skall redovisa uppföljning för kommunfullmäktige i tidsmässigt samband med ärende om årsredovisning. Revidering av handikapplanen sker varje mandatperiod.

För åtgärderna uppges olika tidsperspektiv t. ex.

- Inom ett (1) år - från det att handikapplanen antagits
- kontinuerligt

För åtgärder uppges ibland en facknämnd och kommunstyrelsen. Detta beror på att Staffanstorps kommun har en beställare- och utförareorganisation.

FN:s standardregler

I december 1993 antog FN:s generalförsamling ett förslag om internationella regler för personer med funktionshinder. Reglerna uttrycker tydliga principiella ståndpunkter när det gäller rättigheter, möjligheter och ansvar.

Syftet med standardreglerna är att säkerställa att flickor, pojkar, män och kvinnor med funktionsnedsättning skall ha samma rättigheter och skyldigheter som andra medborgare i samhället. I alla samhällen i världen finns det fortfarande hinder, som gör det svårt för människor med funktionsnedsättning att kunna delta och utöva sina fri- och rättigheter vilket försvårar för dem att delta fullt ut i samhällets aktiviteter.

Ökad medvetenhet

Staffanstorps kommun ska arbeta för att hos medborgarna öka medvetenheten om människor med funktionsnedsättning, om deras rättigheter, behov, möjligheter och om vad de kan bidra med.

Kommunen skall informera om tillgängliga tjänster för funktionshindrade. Informationen ska vara tillgänglig genom flera kommunikationsvägar eller medier.

Kommunen ska genom uppsökande verksamhet enligt Socialtjänstlagen, Hälso- och sjukvårdslagen och Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade upplysa om Socialtjänsten. Kommunen är skyldig att arbeta med uppsökande verksamhet och kontinuerligt följa upp vilka som omfattas av Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade.

Kommunen ska verka för att förtroendevalda, gode män och förvaltare får utbildning i handikappkunskap.

Kommunen ska verka för att handikappinformation sker i kommunen både för barn, ungdom och vuxna.

Kommunen bör uppmuntra företag inom den privata sektorn att beakta handikappaspekten i sina verksamheter.

Kommunala handikapprådet anordnar temadagar och inventera kommunens tillgänglighet.

Åtgärder

Erbjuda utbildning för berörda godemän i handikappkunskap

Tidsplan: inom ett (1) år

Ansvarig: kommunfullmäktige

Finansiering: inom kommunfullmäktiges befintliga budget

Erbjuda utbildning för förtroendevalda i handikappkunskap

Tidsplan: inom ett (1) år och kontinuerlig uppföljning

Ansvarig: kommunstyrelsen

Finansiering: inom kommunstyrelsens befintliga budget

Anordna seminarium om handikappfrågor för kommunens personal och det privata näringslivets personal

Tidsplan: vart 4:e år

Ansvarig: kommunstyrelsen

Finansiering: inom kommunstyrelsens befintliga budget

Uppsökande verksamhet som temakvällar, utbildning för personalgrupper och andra nätverk, personliga besök och spridning av information

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: socialnämnden

Finansiering: inom socialnämndens respektive kommunstyrelsens befintliga budget

Fortsätta arbetet med att göra information tillgänglig för alla

- rutiner för inläsning och bearbetning av material

- uppdatering på Internet med handikappinformation och med länk till

Handikappombudsmannen och Socialstyrelsen

- kontinuerlig uppföljning via Staffanstorpsaktuellt

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: alla nämnder

Finansiering. inom respektive nämnds befintliga budget

Medicinsk vård och behandling samt habilitering och rehabilitering

Kommunen ska ansvara för att kommunal primärvård d.v.s. insatser av sjuksköterska, sjukgymnast och arbetsterapeut finns för personer med funktionshinder.

Kommunens medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) ansvarar tillsammans med resultatenhetschefer för att kommunens vårdpersonal har tillräcklig och aktuell utbildning och utrustning.

Samarbetet mellan kommunal primärvård och Region Skånes primärvård/slutenvård ska leda till förtydligande av ansvarsområdena samt att vårdkedjan fungerar.

Så långt det är möjligt se till att alla människor med funktionsnedsättning som behöver hjälpmedel har tillgång till dem. Detta innebär att hjälpmedel och utrustning finns som bidrar till oberoende i det dagliga livet.

Hörsel- och synhjälpmedel ombesörjs av Region Skåne.

Kommunen ansvarar för övriga hjälpmedel till personer över 18 år.

Åtgärder

Utveckla former för kunskapsutbyte mellan handikapporganisationer och kommunal vårdpersonal

Tidplan: kontinuerligt

Ansvarig: socialnämnden och kommunstyrelsen

Finansiering: inom socialnämndens och kommunstyrelsens befintliga budget

Stöd och service

Staffanstorps kommun ska garantera utvecklingen av och tillgången till stöd och service för personer med funktionshinder i enlighet med gällande sociallagstiftning.

Åtgärder

Genomföra brukarundersökningar avseende kvalitet och kvantitet av individuellt stöd och service

Tidsplan: vartannat år

Ansvarig: socialnämnden

Finansiering: inom socialnämndens befintliga budget

Tillgänglighet

Staffanstorps kommun ska arbeta för att den fysiska miljön görs tillgänglig oavsett vilka eller hur stora funktionsnedsättningar människor har.

Tillgänglighet till byggnader och dess inomhusmiljö

Det finns idag en skyldighet att alla offentliga lokaler ska vara tillgängliga i enlighet med Byggrådets regler.

Kommunens lokaler ska vara tillgängliga på ett enkelt och respektfullt sätt.

I samband med alla ny- och ombyggnader av offentliga lokaler görs lokalerna i möjligaste mån tillgängliga för bl.a. rörelsehindrade, synskadade, hörselskadade, allergiker samt för personer med kommunikationshandikapp.

Kommunen ska verka för att privatägda flerfamiljsfastigheter och företagslokaler ska vara tillgängliga för funktionshindrade.

Tillgänglighetsfrågorna ska tas upp i den översiktliga planeringen och följas upp i detaljplaner.

Åtgärder:

I beskrivning till nya detaljplaner skall det finnas med en rubriken om "Tillgänglighet" och en beskrivning om hur tillgängligheten tillgodoses inom detaljplaneområdet.

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Finansiering: inom miljö- och samhällsbyggnadsnämndens befintliga budget

Genomgång av kommunala lokalers fysiska tillgänglighet

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: socialnämnden och tekniska nämnden

Finansiering: inom socialnämndens och tekniska nämndens befintliga budget

Fysisk tillgänglighet på skolor

Vid ombyggnad ska skolbyggnader i möjligaste mån anpassas för funktionshindrade

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: tekniska nämnden

Finansiering: inom tekniska nämndens budget

Offentliga toaletter görs tillgängliga för funktionshindrade

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: tekniska nämnden

Finansiering: inom tekniska nämndens budget

Kollektivtrafiken

Arbeta för bättre handikappanpassning av kollektivtrafiken.

Åtgärder:

Samarbete med Länstrafiken och Banverket för förbättrad handikappanpassning av kollektivtrafiken

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: socialnämnden och miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Finansiering: inom socialnämndens och miljö- och samhällsbyggnadsnämndens befintliga budget

Utomhusmiljön

Vid markberedning, nybyggnation, gångstråk och parker ska tillgänglighet ges prioritet för olika typer av funktionshinder.

De markentreprenörer som anlitas ska vara kunniga i användning av icke allergiframkallande växter.

Åtgärder

Öka tillgängligheten i Staffanstorps kommuns tätorter

- fasade trottoarkanter vid övergångsställe
- ledlinjer vid gångstråk
- cykelparkeringar skiljs från gångbanor
- cykel- och gångbanor ska vara skilda åt

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: tekniska nämnden

Finansiering: inom tekniska nämndens budget respektive exploateringsavtal

Hårdbelägga grusade gångstråk

Tidsplan: vid omläggning

Ansvarig: tekniska nämnden

Finansiering: inom tekniska nämndens budget respektive exploateringsavtal

Verka för att markentreprenörer planterar med icke allergiframkallande växter

Tidsplan: vid omläggningar

Ansvarig: tekniska nämnden

Finansiering: inom tekniska nämndens budget

Öka antalet handikapparkeringsplatser vid serviceinrättningar

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och socialnämnden

Finansiering: tekniska nämnden

Information, kommunikation

I enlighet med Staffanstorps kommuns informationspolicy ska information kunna erbjudas på lätt svenska, kassett/punktskrift, stor stil, muntligt med hjälp av hörselslinga samt på efterfrågat utländskt språk.

Information ska kunna tas emot och expedieras per telefon, post, e-post, Internet och muntligt.

Som informationskanaler används bl.a. Staffanstorpsaktuellt, biblioteken, broschyrer och Internet.

Åtgärder

Ta fram aktuell information om kommunens tjänster för funktionshindrade

Tidsplan: inom ett (1) år

Ansvarig: samtliga nämnder

Finansiering: inom respektive nämnds befintliga budget

Upprätta informationsmaterial om vilka kommunikationsvägar som finns och hur dessa nås.

Tidsplan: inom ett (1) år

Ansvarig: samtliga nämnder

Finansiering: inom respektive nämnds befintliga budget

Göra kommunal information tillgänglig på Internet

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: samtliga nämnder

Finansiering: inom respektive nämnds befintlig budget

Utbildning

Kommunen ska informera om möjligheter till utbildning på grundskole-, gymnasie- och högskolenivå för barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning. Utbildning bör i den omfattning de handikappade själva önskar vara integrerad med ordinarie utbildning.

Rätt till utbildning på lika villkor med människor utan funktionshinder skall vara kommunens målsättning.

På alla nivåer ska det finnas lämplig utbildning för personal som deltar i planering och genomförande av program och service för människor med funktionsnedsättning.

Åtgärder:

Erbjuda utbildning till personal inom förskola, skola och fritidsgårdar i handikappkunskap

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: barn- och utbildningsnämnden respektive socialnämnden

Finansiering: inom barn- och utbildningsnämndens/socialnämndens befintliga budget

Alla elever utbildas i handikappkunskap

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: barn- och utbildningsnämnden

Finansiering: inom barn- och utbildningsnämndens befintliga budget

Arbete

Kommunen ska verka för att skapa förutsättningar för meningsfullt/produktivt arbete - såväl inom som utom kommunen.

Kommunens handläggare ska ha god handikappkunskap och vara väl insatt i funktionshindrades svårigheter på arbetsmarknaden och vilka rättigheter de har till anpassning av arbetsplatser, möjlighet till bidrag etc.

Åtgärd

Arbeta fram och kunna erbjuda sysselsättningsåtgärder för personer med psykiska funktionshinder

I samarbete mellan försäkringskassa, arbetsförmedling, AMI och kommunen ska personer i arbetsför ålder med funktionshinder erbjudas sysselsättningsåtgärder.

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: kommunstyrelsen

Finansiering: inom kommunstyrelsens befintliga budget

Ekonomisk och social trygghet

Kommunen är ansvarig för att människor med funktionsnedsättning får det stöd och den hjälp den behöver i enlighet med gällande lagstiftning.

Åtgärd

Utveckla stödformer för anhörigvårdare

Kommunen ska planera för stödåtgärder till anhöriga som vårdar sina handikappade närstående.

Tidsplan: under åren 1999, 2000 och 2001 i projektform, därefter permanentas stödet.

Ansvarig: socialnämnden

Finansiering: statliga stimulansmedel de tre första åren därefter inom socialnämndens budget.

Familjeliv, personlig integritet och utövande av religion

Kommunen ska främja åtgärder för att motverka diskriminering av människor med funktionsnedsättning. Alla ska ha rätt till personlig integritet, möjlighet att leva familjeliv och utöva religion.

Kultur, rekreation och idrott

Kommunen ska verka för att människor med funktionsnedsättning kan delta i kulturliv, idrott samt rekreation på lika villkor som andra.

Kommunens idrotts- och rekreationsanläggningar ska vara tillgängliga för personer med funktionshinder.

Åtgärd:

Verka för att kulturutbudet görs tillgängligt för personer med funktionshinder

Tidsplan: inom tre (3) år

Ansvarig: kultur- och fritidsnämnden

Finansiering: inom kultur- och fritidsnämndens befintliga budget

Uppmunta och stödja föreningar att ta emot personer med funktionshinder i sin verksamhet

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: kultur- och fritidsnämnd

Finansiering: inom kultur- och fritids befintliga budget

I "Kultur- och fritidsguiden" bör tillgänglighet framgå

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: kultur- och fritidsnämnden

Finansiering: inom kultur- och fritidsnämndens befintliga budget

Kunskap och forskning

Kommunens personal ska ta del av ny forskning för att tillgodogöra sig ny kunskap och kunna utveckla insatser för människor med funktionsnedsättning.

Åtgärd:

Bevaka och informera om ny forskning

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: Samtliga nämnden

Finansiering: inom respektive nämnds befintliga budget

Policy, planering och lagstiftning

Kommunen ska verka för att handikappaspekterna beaktas i viktiga policysammanhang som jämställdhetsprogram, barn- och utbildningsplan och i planering och utförande av kommunal verksamhet.

Vid verksamhetsförändringar som berör funktionshindrade skall konsekvenser för personer med funktionsnedsättning redovisas.

Det rekommenderas att det kommunala bostadsbolaget tar med handikappaspekter i sina policydokument.

Åtgärd:

Varje nämnd ska engagera handikapprådet som remissinstans vid planer och program som påverkar människor med funktionsnedsättning.

Kommunen ska långsiktigt arbeta för ett samhälle och ett näringsliv som med ökad tillgänglighet och förändrade attityder gör det möjligt för människor med funktionsnedsättning att leva i full delaktighet och jämställdhet.

Kommunens politiker och tjänstemän skall hålla sig ajour med den lagstiftning som finns för människor med funktionsnedsättning.

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: samtliga nämnder

Finansiering: inom respektive nämnds befintliga budget

Ekonomisk politik

Kommunen har det ekonomiska ansvaret för lokala handlingsprogram och åtgärder som ska tillförsäkra människor med funktionshinder delaktighet och jämlikhet.

Varje nämnd ska ta med handikappaspekter i det reguljära budgetarbetet på alla nivåer.

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: kommunfullmäktige

Internationellt samarbete

Åtgärd:

Kommunen skall vid samarbetet med våra vänorter utbyta kunskap och erfarenhet i handikappfrågor.

Tidsplan: kontinuerligt

Ansvarig: kommunstyrelsen

Finansiering: inom kommunstyrelsens befintliga budget

STAFFANSTORPS KOMMUN

245 80 STAFFANSTORP

Telefon växel	046-25 11 00
Fax	046-25 55 70
E-post	kommunen@staffanstorp.se
Internetadress	www.staffanstorp.se